

PROTESTANTSE GEMEENTE DAMSTERBOORD

kleine handreiking bij het gebruik van het nieuwe LIEDBOEK, zingen en bidden in huis en kerk

* psalmen en gezangen

Alle **Psalmen** uit het oude Liedboek staan ook in het nieuwe Liedboek. De melodieën zijn gelijk gebleven (dat zijn oude 16e eeuwse Franse melodieën uit Straatsburg en Genève, uit de tijd van Calvijn). De berijmingen zijn de "nieuwe" berijmingen uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Daar werkten dichters van naam aan mee, onder wie Martinus Nijhoff, Jan Wit en Willem Barnard. Van de **Gezangen** uit het oude Liedboek is ongeveer 60% ook te vinden in het nieuwe. Sommige Gezangen zijn behoorlijk ingekort, zoals Lied 361 "er heeft een stem gesproken". In het oude Liedboek (Gezang 100) kent het 16 coupletten, in het nieuwe slechts 7.

In 2005 verscheen een aanvulling op het "oude" Liedboek: "**Tussentijds**".

Veel van wat daarin staat, staat ook in het nieuwe Liedboek, bijvoorbeeld "Wij zoeken hier uw aangezicht" (281).

Achterin (blz 1565) staat een register op de beginregels, daarmee kunt u uw geliefde lied zoeken. Meer informatie over de liederen is te vinden op de website www.liedboek.com.

* nummering

In het oude Liedboek waren we eraan gewend dat de Psalmen (1-150) en Gezangen (1-491) elk apart genummerd waren. In het nieuwe Liedboek zijn alle opgenomen liederen doorgenummerd. De eerste 150 nummers zijn gereserveerd voor de psalmen, vanaf nummer 151 volgen berijmde Bijbelgedeelten (in vaktaal: "cantica") en vanaf nummer 162 (tot en met 1016) volgen de andere liederen.

* nummers met letters

Een aantal liederen heeft een nummer en een letter. Een voorbeeld is het kyrië nummer 299d. Er staan zeven complete "kyrië en gloria's" in het nieuwe Liedboek, alle zeven genummerd 299, om ze te onderscheiden is een letter toegevoegd: 299a tot en met 299h. Ook bij de andere liederen en psalmen is dit zo gedaan. Psalm 146 bijvoorbeeld: "Zing mijn ziel", Zonder letter, dus alleen 146, is dit de psalm met de bekende Geneefse melodie en de berijming van Muus Jacobse (zo stond de psalm in het oude Liedboek en nu dus in het nieuwe). Met de "a" is nu de berijming van Gerhardt/Den Besten opgenomen: 146a ("Laat ons nu vrolijk zingen" dit is het oude Gezang 20), met "c", de berijming van Herrnschmidt/Den Besten: 146c ("Alles wat adem heeft love de Here", het oude Gezang 21), enzovoorts. Lieder en psalmen kunnen dus een nummer dragen mét en zonder letter.

* indeling nieuwe Liedboek

In de inhoudsopgave voorin ziet u (dikgedrukt) hoe het boek is ingedeeld.

PSALMEN, spreekt voor zich (zie boven)

CANTICA, berijmde Bijbelgedeelten

BIJBELSE VERTELLIEDEREN, liederen die in het bijzonder bij één Bijbelgedeelte passen.

GETIJDEN VAN DE DAG, ochtend-, middag- en avondliederen

DE EERSTE DAG, liederen bij alle onderdelen van de zondagse eredienst

GETIJDEN VAN HET JAAR, liederen voor advent, kerst, epifanie, veertigdagentijd, goede week, pasen, hemelvaart, pinksteren, herfsttijd en voleinding

LEVEN, liederen bij verschillende etappes op de levensweg van mensen

SAMEN LEVEN, liederen bij de kerk en bij maatschappelijke thema's.

* kinderliederen

Het nieuwe Liedboek bevat een aantal bekende kinderliederen, onder meer uit de liedbundel "Alles wordt Nieuw". Ze staan verspreid over het Liedboek. Een bekende titel is "Wil je wel geloven dat het groeien gaat" (923).

* andere tradities

Uit de hele wereld en uit verschillende kerkelijke stromingen zijn liederen opgenomen in het nieuwe Liedboek. U vindt er negro-spirituals zoals "All night, all day" (249), Latijns-Amerikaanse liederen: "Gloria a Dios" (309a), liederen uit de religieuze gemeenschappen van Taizé en Iona, het uit de hitlijsten bekende oude Keltische kerklied "Morning has broken" (216), opwekking zoals "Abba, Vader" (886) en nog veel meer.

* liturgische muziek

Voor de zondagse eredienst staan in dit Liedboek behalve strofische liederen, ook getoonzette kyrië's, acclamaties, onzevaders, tafelgebeden en meer; ze staan vooral in de rubriek "De eerste dag".

* gebeden en gedichten

Tussen de liederen door staan gebeden en gedichten. Ze zijn herkenbaar aan een blauwe streep in de kantlijn. Een voorbeeld: de gebeden op blz 515, 523, 533 of 535 kunt u in stilte zelf voorafgaand aan deze dienst bidden, of het gedicht van Ida Gerhardt op blz 530 in u opnemen. En er zijn veel meer mogelijkheden. Al bladerend kunt u dat ontdekken.

* leeslinten

In het nieuwe Liedboek zijn twee leeslinten gebonden, ze zijn handig als bladwijzer, vooral als we in de kerk meer liederen vlak achter elkaar zingen.

september 2013, ds. Jan Wilts

[tip: dit blad past dubbelgevouwen in uw Liedboek]